

них публикација извршена је зависно од сродности већег броја проблема. Оне публикације које због хетерогености предмета нијесу могле бити распоређене ни у једну од одређених група сврстане су под одредницу „Разно“ — у првом дијелу библиографије. У исту групу дошла су и дјела која поред научних радова садрже и прилоге публицистичке и књижевне природе.

Први дио библиографије садржи историјске изворе, научне радове, публицистику, уџбенике, хронологије, атласе и регеста. Класификација је извршена у 16 група. Историјски извори заузимају првих седам група. Даљи распоред публикација вршен је зависно од карактера проблема који садрже. Научноистраживачки и студијски радови сврстани су испред публицистике. Хронологије, уџбеници, атласи и регеста донесени су на крају. У задњој групи првог дијела регистроване су књиге које својом садржином нијесу могле бити распоређене у неку од ранијих група.

У другом дијелу библиографије обрађена су књижевна дјела која се односе на рат и револуцију. Дата је и библиографска обрада студија, монографија, есеја и критика које се односе на дјело и њихове ауторе. Извршена је и регистрација уџбеника. Поједине групе унутар овог дијела одређене су према књижевној врсти којој дјело припада.

Трећи дио библиографије чине два засебна одјељка: *Умјетност* и *Музикалије*. У првом одјељку класификовање дјела није извршено по врсти дјела, већ по врсти публикације, јер се у већини случајева радило о репродукцијама умјетничких текстова. Распоред музикалија извршен је по сродности композиција. Предност је дата „тежим музичким формама“.

У изради библиографије употребљен је скраћени метод библиографске обраде. У оквиру група биографске јединице слиједи абецедним редом. Изузеци су прављени само када се радило о преводима. Они су сврстани иза оригинала.

На крају библиографије предложени су: Регистар прегледа и општих дјела, Тематски регистар, Регистар географских имена, Регистар личних имена и Регистар аутора. Уз регистре дата су потребна објашњења, што посебно олакшава рад и омогућава брзо сналажење и увид у предметну литературу.

Не мали напори аутора нијесу остали ненаграђени. Радови овакве врсте никад не застаријевају. Могуће су само њихове допуне новом литературом. Приступачна за свакога, ова књига ће корисно послужити свима који се баве или на неки начин желе да се обавијесте о богатим догађајима из нашег ослободилачког рата и социјалистичке револуције.

Павле Милошевић

„М И Л У Т И Н“

(Књигу припремила редакција у саставу: Јеврем Брковић, Селимир Илић, Мило Краљ, Зоран Лакић, Шпиро Лагатор. Издање Предузећа за водне путеве „Иван Милутиновић“, Београд 1969)

Навршило се двадесет и пет година од трагичне смрти народног хероја, члана Политичког бироа ЦК КПЈ, члана Националног комитета ослобођења Југославије и генерал-лајтнанта Народноослободилачке војске и партизанских одреда Југославије Ивана Милутиновића — Милутина. Тим пово-

дом београдско Предузеће за водне путеве „Иван Милутиновић“ припремило је књигу под насловом *Милутин*.

Уводни текст Веселина Ђурановића представља на одређен начин згуснут преглед свега онога што књига садржи у своја три одјељка. Заправо књига је компоно-

вана тако да говори о личности и активности у судбоносном историјском времену.

У првом дијелу књиге (на око двије стотине страница) објављена су сјећања Милице Милутиновић, Стане Томашевић, Бане Андрејева, др Душана Недељковића, Ика Мирковића, др Ника Мартиновића, Тодора Вујасиновића, Милоша Рашовића, Обрана Цицимила, Михаила Ражнатовића, Влажа, Јагоша и Ватрића Јовановића, Митра Вујовића, Пера Крстајића, др Обрена Благојевића, Сава Оровића и Вукалице Милутиновића. Ова сјећања су пуна топлих исповијести, те рјечито говоре и о до сада непознатим детаљима из Милутинова живота и рада. Особиту пажњу привлачи текст Милутинове супруге Милице.

Други дио књиге доноси архивску документацију која је на одређен начин везана за Милутина. Ту су и пресуде још из 1928. и 1929. године. „Ја сам по убијењу био и остајем комуниста, рекао је Милутин на суду који га је први пут осудио као тек стасалог мла-

дића. Документи даље говоре о Милутиновом доприносу развоју НОП-а у Црној Гори од краја прве ратне године, о његовом раду и заслугама за организовање скупштина родољуба у Острогу и на Тјентишту 1942. године, о његовим напорима за изградњу нове народне власти. Документи који допуњују слику о познатом револуционару завршавају се прилогом о трагичном удесу на Дунаву 1944. године.

Трећи дио књиге чине чланци објављени у штампи поводом годишњица Милутинове смрти, у периоду од 1944. до 1954. године.

Књига се завршава текстом о предузећу за водне путеве које носи име Ивана Милутиновића. Књига је илустрована са 20 фотографија и технички добро опремљена.

Иницијатива о појави ове књиге о једном од најистакнутијих југословенских револуционара за сваку је похвалу. Утолико више што представља прилог прослави педесетогодишњице КПЈ.

Драгиша В. Рашовић

Ђорђе Момчиловић Бркица, ПОД ЈЕДНОМ ЗАСТАВОМ; издање Савеза удружења бораца народноослободилачког рата СР Србије, Нови Сад 1968, стр. 989

У недостатку монографија и хроника ужих подручја немогуће је дати потпунију историјску обраду појединих области и крајева. Обимна хроника Ђ. Момчиловића о људима и догађајима Банатског Карађорђева између два свјетска рата и у току другог свјетског рата пружа солидан примјер регионалне обраде. Аутор је, на начин како је то за ову врсту рада и уобичајено, успио да дјеловиту слику прилика и догађаја везаних за Карађорђево и његову ширу околину.

Свјестан тежине посла и одговорности задатка да оживи револуционарну прошлост и допринос људи Банатског Карађорђева народноослободилачкој борби, аутор је изабрао метод који га је „у свакој прилици највише прибли-

жио истини“. Сачувана оригинална документација, која се односила на предмет ауторовог истраживања, није била довољна да у потпуности задовољи потребе широко постављеног плана који је аутор имао пред собом приликом израде овога дјела. Да би се боље „загледао у људе и догађаје“, аутор је користио казивања учесника у догађајима везаним за Карађорђево и његову околину. То је био једини пут да се пружи потпунији преглед историјске прошлости Банатског Карађорђева и добије прегледнија слика проблема као цјелине. У том циљу Ђ. Момчиловић је, колективно или појединачно, консултовао преко 150 људи, махом истакнутијих активиста и партијских руководилаца из предратног и ратног Кара-